

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

Til Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

30. mars 2016

Ref.: 15/6116

Hørings svar - Forskrifter om rammeplan for femårige grunnskolelærerutdanninger

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) viser til departementets høringsbrev datert 22.12.2015

NAFOs mandat er å ivareta det flerkulturelle perspektivet i hele utdanningssystemet. På bakgrunn av dette har vi innledningsvis en generell kommentar:

NAFO har ofte erfart at det flerkulturelle og flerspråklige perspektivet usynliggjøres i lærerutdanningene. Derfor støtter vi alle forslag til tiltak som kan bidra til å forhindre at dette skjer. Jo klarere lover og forskrifter er formulert, jo større blir sannsynligheten for at bestemmelsene ikke omgås i praksis.

Vi vil dessuten foreslå at det i forskriftens § 1 siste ledd legges til et punkt om nasjonale minoriteter: «Grunnskolelærerutdanningen skal ha fokus på kunnskap om nasjonale minoriteter, samt vern og videreutvikling av nasjonale minoriteters kulturarv og rettigheter».

For øvrig har vi følgende kommentarer:

Substansielle endringer

Profesjonsfag eller pedagogikk

NAFO er ikke enig i at faget «pedagogikk» i lærerutdanningene erstattes med «profesjonsfag», slik departementet foreslår. Vi støtter fullt ut rammeplanutvalgets begrunnelse for å bruke «pedagogikk» som navn på faget, i det de presiserer at i lærerutdanningene «er alle fag definert som profesjonsrettede lærerutdanningsfag, og det ville derfor være misvisende å betegne ett av fagene som profesjonsfag. Alle fag skal være profesjonsfag i disse utdanningene.» (Jf Rammeplanutvalgets oversendelsesbrev 29.11.2015 – side 9)

Grunnskolelærerutdanning eller lektorutdanning

NAFO er enig med departementet i at utdanningene skal kalles grunnskolelærerutdanninger.

Læringsutbyttebeskrivelser (§ 2)

NAFO er enig i departementets forslag til læringsbeskrivelser om vold og seksuelle overgrep i forskriftens § 2

NAFO anbefaler en tilføyelse til departementets forslag til læringsutbytte i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster, ved følgende formulering:

«Kandidaten---har inngående kunnskap om barns utvikling, læring og danning i ulike sosiale, flerkulturelle **og flerspråklige** kontekster....

NAFOs begrunnelse:

Ved å legge til ordet *flerspråklige* vil det legges vekt på hvordan opplæringen tilpasses elever med behov for særskilt språkopplæring. Det er nødvendig å peke på at lærere har behov for kompetanse om hvordan elever lærer norsk som sitt andrespråk og den store betydningen deres førstespråk kan ha for deres personlige og kognitive utvikling

Kunnskap om religion, livssyn og etikk som del av pedagogikkfaget (§ 3)

NAFO støtter forslaget om å styrke lærerkompetansen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn. Og vi anbefaler at det i bestemmelsen om modulen på 15 studiepoeng presiseres at det pedagogiske arbeidet for inkludering og integrering på tvers av etniske skillelinjer skal stå sentralt.

Åpning for praksis i barnehage i grunnskolelærerutdanningen for 1-7 trinn (§ 3)

NAFO mener det er positivt at overgangene i utdanningsløpet generelt er vektlagt i forskriften, og vi er fullt ut enig i departementets forslag om at 5 dager av praksisopplæringen i lærerutdanningen 1-7.trinn kan legges til barnehage.

Fritaksbestemmelser (§6)

NAFO er enig i departementets forslag om å la fritaksbestemmelsen i §6 bli stående.